

2025-11-19 Nr. NV-2643

ĮSTATYMO PROJEKTAS NR. TAP-25-1133(5), 25-1134(5), 25-1135(5) TAIS 25-14629(5), 25-14630(5), 25-14631(5)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 3, 9, 12, 33, 34, 44, 45, 49, 81, 83, 90 STRAIPSNIŲ, 2 PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 42 ¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 476 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☐ Taip ☐ Ne	Susisiekimo ministerija Teisingumo ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2025-11-11 2025-11-18	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje (A dalis) ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymų projektai parengti siekiant įgyvendinti 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1309 dėl priemonių gigabitinių elektroninių ryšių tinklų diegimo sąnaudoms mažinti, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/2120 ir panaikinama Direktyva 2014/61/ES (Gigabitinės infrastruktūros aktas) (toliau – Reglamentas (ES) 2024/1309), nuostatas, atsižvelgti į 2024 m. vasario 26 d. Komisijos rekomendaciją (ES) 2024/779 dėl saugios ir atsparios jūrinių kabelių infrastruktūros (toliau – Rekomendacija) ir eliminuoti elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje administracines kliūtis.

Ir taip pat įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. rugpjūčio 13 d. posėdžio protokolinį sprendimą (protokolo Nr. 32 14 klausimas), Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme atsisakoma Lietuvos standartizacijos departamento pavadinimo, vietoj jo nurodoma Lietuvos Respublikos standartizacijos įstatyme vartojama formulė „nacionalinė standartizacijos institucija“.

2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/136/EB (toliau – Direktyva 2002/58/EB), 13 straipsnio reglamentuojančio tiesioginės rinkodaros vykdymo sąlygas, 5 dalyje nustatyta, juridinių asmenų duomenys tiesioginės rinkodaros tikslais gali būti tvarkomi vadovaujantis kitomis taisyklėmis nei fizinių asmenų duomenys. Perkeliant šia direktyvą Lietuvoje, buvo pasirinkta taikyti vienodas sąlygas tiek fizinių, tiek ir juridinių asmenų duomenų tvarkymui tiesioginės rinkodaros tikslu (Elektroninių ryšių įstatymo 81 str.1 d.). Lietuvoje įtvirtintas reguliavimas dėl tiesioginės rinkodaros vykdymo kitų juridinių asmenų atžvilgiu yra griežtesnis nei Latvijoje ar Estijoje ir apsunkina verslo komunikaciją.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Įgyvendinant Reglamento (ES) 2024/1309 nuostatas, Elektroninių ryšių įstatymo projekte įtvirtinama, kad:

- Ryšių reguliavimo tarnyba paskiriama atlikti Reglamente nurodyto bendrojo skaitmeninės prieigos punkto funkcijas ir Reglamente nurodytas nacionalinės ginčų sprendimo įstaigos funkcijas;
- informacija apie planuojamą įrengti elektroninių ryšių infrastruktūrą ir fizinę infrastruktūrą, skelbiama Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinėje sistemoje;
- operatoriai turi teisę gauti informaciją apie esamą fizinę infrastruktūrą Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinėje sistemoje Geodezijos ir kartografijos įstatymo nustatyta tvarka;
- šviesolaidiniam ryšiui parengta fizinė pastato infrastruktūra ir pastato šviesolaidinio ryšio instaliacija yra laikoma pastato savininkų bendrosios dalinės nuosavybės objektu – pastato bendrąja inžinerine sistema;

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

- Topografijos, inžinerinės infrastruktūros, teritorijų planavimo ir statybos elektroninių vartų informacinėje sistemoje ir Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformoje pateikiama informacija apie elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, statybos tvarką ir sąlygas bei priėmimo teises, taip pat sudaryta galimybė operatoriams šiose informacinėse sistemose teikti prašymus dėl elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo ar statybos leidimų išdavimo, taip pat prašymus suteikti priėmimo teises, kaip to reikalauja Reglamento nuostatos;

- privačių komercinių pastatų, kurie yra kaimo gyvenamosiose vietovėse ir kurie nepriklauso tinklo operatoriui ir nėra jo kontroliuojami, savininkai, gavę rašytinį operatoriaus prašymą, turi patenkinti pagrįstus prašymus dėl prieigos prie tų pastatų, įskaitant jų stogus, kad būtų galima įdiegti itin didelio pralaidumo tinklus ar susijusių priemonių elementus, jeigu yra tenkinamos Reglamente nurodytos sąlygos;

- aplinkos ministras, suderinusi su Ryšių reguliavimo tarnyba, nustato Reglamente nurodytas pastatų kategorijas ir rūšis, kurioms netaikomi arba taikomi iš dalies Reglamente nustatyti reikalavimai;

- Ryšių reguliavimo tarnyba nustato Reglamento 4 straipsnio 7 dalyje įtvirtintų išimčių taikymo pagrindimą, kriterijus, sąlygas ir paskelbia šią informaciją Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinėje sistemoje.

Administracinių nusižengimų kodekso 476 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekte įtvirtinama atsakomybė už Reglamento nuostatų pažeidimą.

Atsižvelgti į Rekomendacijoje pateiktus siūlymus, Elektroninių ryšių įstatymo projekte įtvirtinama, kad:

- elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje projektams taikomas Teritorijų planavimo įstatyme nustatytas valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo teisinis reguliavimas, jeigu gauta Ryšių reguliavimo tarnybos išvada dėl projekto reikšmingo teigiamo poveikio gerinant šalies skaitmeninį junglumą, projektai vykdomi su Europos Sąjungos valstybėmis narėmis ir (ar) Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos valstybėmis narėmis ir asmenys atitinka nacionalinio saugumo interesus, kuriuos įvertina Susisiekimo ministerija prieš pasirašydama sutartį – kreipiasi į kompetentingas valstybės institucijas ir sprendimą sudaryti arba ne sutartį priima tik gavusi ir įvertinusi institucijų pateiktą informaciją;

- asmenys, įvykdę nustatytas sąlygas bei atitikę nustatytus kriterijus, ir Susisiekimo ministerija turi teisę sudaryti sutartį dėl projekto įgyvendinimo, kurią sudarius elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje projekto teritorijų planavimo dokumento planavimo organizatorės funkcijas vykdo Susisiekimo ministerija. Tokiam teritorijų planavimo dokumentui taikoma Teritorijų planavimo įstatyme nustatyta valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų rengimo, derinimo, keitimo, koregavimo, tikrinimo, tvirtinimo, galiojimo, viešinimo ir ginčų sprendimo tvarka.

Siekiant užtikrinti aiškesnį universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo aprėpties teisinį reguliavimą, taip pat patikslinti Ryšių reguliavimo tarnybos funkcijas, Elektroninių ryšių įstatymo projekte įtvirtinama, kad universaliosios elektroninių ryšių paslaugos suprantamos, kaip minimalus skaičius nustatytos kokybės elektroninių ryšių paslaugų, kurios už prieinamą kainą turi būti teikiamos *visoje* Lietuvos Respublikos teritorijoje visiems tokias paslaugas pageidaujantiems gauti viešųjų elektroninių ryšių paslaugų vartotojams.

Atsižvelgiant į Direktyvos 2002/58/EB nuostatas siūloma numatyti, kad naudoti elektroninių ryšių paslaugas, įskaitant elektroninio pašto pranešimų siuntimą, tiesioginės rinkodaros tikslu leidžiama neturint išankstinio sutikimo, kai abonentas ar registruotasis viešųjų elektroninių ryšių paslaugų gavėjas yra juridinis asmuo, tačiau jam turi būti sudaryta aiški, nemokama ir lengvai įgyvendinama galimybė atsisakyti tolesnio elektroninių ryšių paslaugų, įskaitant elektroninio pašto pranešimų siuntimą, naudojimo tiesioginės rinkodaros tikslu. Tokį atsisakymą, nepriklausomai nuo to, ar sudarant kontaktinį duomenį yra naudojami darbuotojo asmens duomenys, ar ne, gali išreikšti tiek juridinio asmens vadovas ar jo įgaliotas asmuo, tiek ir juridinio asmens darbuotojas, kurio naudojimui yra priskirtas šis kontaktinis duomenys. Atkreiptinas dėmesys, kad tais atvejais, kai tvarkomi darbuotojų asmens duomenys, papildomai būtų taikomi ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679) reikalavimai, pvz., dėl duomenų

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

subjekto teisės nesutikti pagal šio reglamento 21 straipsnį. Gavus tokį atsisakymą elektroninių ryšių paslaugų naudojimas tiesioginės rinkodaros tikslu turi būti nutrauktas.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija informavo, kad pagal kompetenciją pastabų ir (ar) pasiūlymų dėl Elektroninių ryšių įstatymo projektui neturi. Asociacija INFOBALT per nustatytą derinimo terminą išvados nepateikė. Su Finansų ministerija pastabos suderintos darbo tvarka. Teisingumo ministerijos pastabos dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 476 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto suderintos darbo tvarka.

Teisingumo ministerija Projektą dėl Elektroninių ryšių įstatymo 81 str. pakeitimo teikė derinti Susisiekimo ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Lietuvos bankų asociacijai, Lietuvos advokatūrai, Lietuvos duomenų apsaugos pareigūnų asociacijai, Lietuvos verslo konfederacijai, asociacijai „Investors‘ Forum“. Be pastabų suderino Susisiekimo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija. Pasiūlymus pateikė Lietuvos bankų asociacija, jie suderinti darbo tvarka. Kiti subjektai pastabų nepateikė.

Projektai svarstyti 2025 m. lapkričio 18 d. Tarpinstituciniame pasitarime, kuriame buvo pasiūlyta Susisiekimo ministerijos ir Teisingumo ministerijos projektus dėl Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimo sujungti ir svarstyti Vyriausybės posėdyje.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Dėl Vyriausybės Informacinių technologijų valdysenos grupės 2025 m. spalio 9 d. pažymoje Nr. NV-2234 ir Lietuvos verslo konfederacijos 2025 m. lapkričio 10 d. rašte Nr. 25-168ER išdėstyto siūlymo, parengtas Vyriausybės posėdžio protokolo projektas, kuriuo Susisiekimo ministerijai pavedama iki 2026 m. birželio 30 d. išnagrinėti poreikį ir galimybes ryšio bokštus iki 30 metrų aukščio, nelaikomus ypatingais statiniais, pripažinti kilnojamaisiais daiktais ir informuoti Vyriausybę dėl tikslingumo keisti Elektroninių ryšių įstatymą.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Kipras Mensevičius

Informacinių technologijų valdysenos grupė